

Súd: Krajský súd Bratislava  
Spisová značka: 7Co/22/2018  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515222710  
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 03. 2020  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adela Unčovská  
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1515222710.2

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Adely Unčovskej a členov senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a JUDr. Mariany Harvancovej, v právnej veci žalobkyne: Ž. Č.Í., U.. X.X.XXXX, R. A. X, R., zastúpenej: BAK & PARTNERS s.r.o., IČO: 47 254 840, so sídlom Panská 14, Bratislava proti žalovaným: 1/ Československá obchodná banka, a.s., IČO: 36 854 140, so sídlom Michalská 18, Bratislava, zastúpeného: Malata, Pružinský, Hegeduš & Partners, s.r.o., IČO: 47 239 921, so sídlom Prievozská 4/B, Bratislava, 2/ AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ, s.r.o., IČO: 46 141 341, so sídlom Kopčianska 10, Bratislava, zastúpeného: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA - Marek Piršel s.r.o., IČO: 47 255 498, so sídlom Kopčianska 10, Bratislava a 3/ B.. C. L., U.. XX.XX.XXXX, R. A. XX, R., zastúpeného: JUDr. Miroslav Kučera, advokát, so sídlom Krajinská 30, Bratislava o náhradu škody, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 20.9.2017, č.k. 10C/457/2015-427, jednomyseľne, takto

### rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

Žalovaným 1/, 2/ a 3/ sa proti žalobkyni priznáva nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

### odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovaným 1/, 2/ a 3/ zaplatiť jej spoločne a nerozdielne 606 600,02 eur s príslušenstvom titulom náhrady škody.

2. Rozhodnutie vo veci samej právne odôvodnil § 100 ods. 1, § 106 ods. 1, 2, § 415, § 420 ods. 1 a § 424 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a vecne tým, že pokiaľ žalobkyňa odôvodňuje vznik škody od nesprávne stanovenej ceny nehnuteľnosti, tak dňom prevzatia znaleckého posudku jej začala plynúť subjektívna 2-ročná premlčacia lehota, lebo vtedy sa dozvedela o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, pričom táto uplynula dňa 10.4.2014. Poukázal na to, že ak by aj počítal plynutie subjektívnej premlčacej lehoty odo dňa, kedy sa konala opakovaná dražba, teda odo dňa 20.11.2012, na ktorej bol udelený príklep vydražiteľovi, teda bola všetkým, vrátane žalobkyne známa vydražená cena nehnuteľnosti, aj v tomto prípade by bol uplatňovaný nárok premlčaný, nakoľko lehota by uplynula 20.11.2014. Aj pre prípad, že sa ani týmto spôsobom nedostala do vedomia žalobkyne informácia o vzniknutej škode, mal za to, že aj od dátumu doručenia notárskej zápisnice o osvedčení priebehu dražby dňa 22.11.2012 plynutie lehoty skončilo dňa 22.11.2014. Poukázal na to, že žalobkyňa vypratala a odovzdala predmetné nehnuteľnosti dňa 4.4.2013, teda najneskôr v tento deň musela vedieť prečo ich vypratáva a v prospech koho, t.j. aj v tomto krajnom prípade, ak by súd počítal začiatok plynutia premlčacej lehoty od uvedeného dátumu, by bola žaloba podaná oneskorene. Neprisvedčil argumentácii žalobkyne, že ako žena s malými deťmi, ktorá sa má vysťahovať z domu, nadobudne vedomosť o osobách škodcov a o dostatočne určitej výške škody. Poukázal na to,

že práve žalobkyňa, ktorá preberala všetky písomnosti spojené s vykonávaním dobrovoľnej dražby, vedome nesprístupňovala nehnuteľnosť v stanovených ohliadkach, nehnuteľnosť odovzdala až po štyroch mesiacoch a v dražobnom procese nespocovala. Mal za to, že žalobkyňa má dostatočné právne vedomie aj s poukazom na uzatvorenie viacerých úverových vzťahov, zmlúv o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a do jej subjektívneho vedomia sa dostali informácie o prípadnej možnej škode a možných subjektoch, ktoré mali škodu spôsobiť. Zároveň poukázal na to, že žalobkyňa nikdy nenamietala cenu nehnuteľností stanovenú znaleckým posudkom a nedomáhala sa určenia neplatnosti dražby. Na základe úspešne vznesenej námietky premlčania žalovanými 1/, 2/ a 3/ žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 251 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) a úspešným žalovaným 1/, 2/ a 3/ priznal nárok na náhradu trov konania.

3. Proti rozhodnutiu podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) C.s.p., t.j., že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedla, že napadnutý rozsudok trpí viacerými vadami, najmä arbitrárnosťou, vzájomnou rozporupnosťou a absenciou zákonných náležitostí odôvodnenia rozsudku. Konštatovala, že súd prvej inštancie odmietol vykonať navrhovaný dôkazný prostriedok - výsluch žalobkyne, a to nielen ku skutočnostiam týkajúcim sa náhrady škody, ale aj ku skutočnostiam týkajúcim sa premlčania, hoci výsluch žalobkyne bol navrhnutý v žalobe aj v rámci prednesu právneho zástupcu žalobkyne na pojednávaní. Dala do pozornosti kľúčovú právnu doktrínu a judikatúru vo veci posudzovania počiatku behu subjektívnej premlčacej doby, v zmysle ktorej je rozhodné, kedy sa poškodený dozvie o škode a kto za ňu zodpovedá, pričom pri posudzovaní, kedy sa poškodený dozvedel o škode, je potrebné vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode, s tým, že dozvedieť sa o škode znamená, že sa poškodený dozvedel o majetkovej, príp. o nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú je možné vyčíslit' v peniazoch a vedomosť poškodeného o škode nemusí z časového hľadiska spadať vždy vedno s protiprávnym úkonom alebo škodnou udalosťou. Poukázala na to, že musí ísť preukázateľne o subjektívnu vedomosť poškodeného a zákon vyžaduje dokonanie stavu vedomia poškodeného reálnym nadobudnutím vedomosti o definovaných skutočnostiach, pričom nestačí iba možnosť či pravdepodobnosť získania tejto vedomosti, poškodený musí uvedenými vedomosťami reálne disponovať. S poukazom na uvedené považovala vykonanie výsluchu žalobkyne k skutočnostiam majúcim vplyv na začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby za esenciálnu náležitosť postupu súdu prvej inštancie vo veci. Pokiaľ by odvolací súd mal za to, že nie je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) C.s.p., nakoľko výsluch poškodeného vo vzťahu k posúdeniu otázky premlčania v subjektívnej premlčacej dobe považovala za nevyhnutný a potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností. Ďalej uviedla, že súd sa nevysporiadal s námietkou rozporu vznesených námietok premlčania s dobrými mravmi, čo zakladá arbitrárnosť napadnutého rozhodnutia. Poukázala na to, že hoci podľa jej názoru nedošlo k premlčaniu jej práva, keďže počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nastal až v máji 2015, kedy žalobkyňa získala vedomosť o všetkých relevantných skutočnostiach, čo by vyplynulo z jej výsluchu, konanie žalovaných, ktoré opísala v žalobe ako aj vznesenie námietky premlčania sú prejavmi šikany a rozporné s dobrými mravmi, preto konanie žalovaných nemôže požívať právnu ochranu a je naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p., príp. podľa § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. uviedla, že nevykonaním výsluchu žalobkyne súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že v napadnutom rozsudku sa nachádza niekoľko domnelých scenárov v súvislosti so začatím plynutia premlčacej doby, preto napadnutý rozsudok považovala za nepreskúmateľný, keď z neho nemožno ustáliť, ktorý moment súd prvej inštancie považoval za počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby. Podľa jej názoru sa súd prvej inštancie ani nesnažil skúmať, kedy moment rozhodujúci pre počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v skutočnosti nastal, pričom bol povinný vychádzať iba z preukázanej a skutočnej vedomosti žalobkyne o škode a osobách škodcov a nebol oprávnený posúdiť tieto otázky iba na základe svojich domnienok, predpokladov, či potenciálnej možnosti žalobkyne dozvedieť sa o škode a o osobe, ktorá za ňu zodpovedá. Uviedla, že nemohla kvalifikovaným spôsobom nadobudnúť vedomosť o škode aj škodcoch v žiadnom z hypotetických prípadov uvádzaných súdom prvej inštancie, nakoľko je zrejmé, že nemohla nadobudnúť túto vedomosť už v čase udelenia príklepu,

resp. doručenia notárskej zápisnice o osvedčení priebehu dražby, nakoľko v uvedenom momente mohla mať vedomosť maximálne o cene, za ktorú bola nehnuteľnosť vydražená. Mala za to, že určenie osôb zodpovedných za škodu ako aj stanovenie výšky škody v rozsahu dostatočne presnom pre náležité uplatnenie práva na súde vyžaduje právnu aj ekonomickú analýzu, preto nemôže prichádzať do úvahy, že žalobkyňa sa preukázateľne a nepochybné o všetkých požadovaných skutočnostiach dozvedela o momentoch, ktoré uviedol súd prvej inštancie. Navyše poukázala na to, že je osobou bez ekonomického a právneho vzdelania, ktoré je nevyhnutné pre kvalifikáciu a kvantifikáciu škody, pričom ustálenie výšky škody nie je možné bez znalosti judikatúry uvedenej v žalobe a zároveň bola v situácii, keď bola nútená vysťahovať sa z domu s dvoma maloletými deťmi, z ktorého dôvodu utrpela psychickú a zdravotnú ujmu. Pripomenula, že samotný súd prvej inštancie pripustil, že v danej veci je pre posúdenie rozhodujúcich skutočností pre uplatnenie nároku potrebné právne vedomie. Poukázala na to, že súd prvej inštancie v čase posudzovania jej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov bez dokazovania prejedlikoval premĺčanie a v rozpore s manudukačnou povinnosťou poučil žalovaných. Tvrdila, že v napadnutom rozsudku absentujú náležitosti predpísané v § 220 ods. 2 C.s.p. ako aj postup podľa § 220 ods. 3 C.s.p., čo spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť. Na základe uvedeného žiadala, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konania alebo aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie.

4. Žalovaný 1/ sa k odvolaniu žalobkyne vyjadril podaním zo dňa, v ktorom uviedol, že začiatok plynutia subjektívnej premĺčacej doby nezávisí na tom, či a kedy si poškodený zaobstará dostatok dôkazov alebo kedy sa vytvorí pre neho priaznivejšia procesná situácia k tomu, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol použiť v súdnom konaní. Poukázal na to, že listinné dôkazy predložené žalobkyňou, ktoré mali preukazovať výšku škody, boli datované pred výkonom záložného práva, žalobkyňa v čase po predaji zálohu nevykonala žiadne úkony, ktoré by bolo možné považovať za spôsobilé byť počiatkom plynutia subjektívnej premĺčacej doby, osoby záložného veriteľa, znalca a dražobnej spoločnosti jej boli známe už pred predajom zálohu, rovnako tak mala k dispozícii znalecký posudok vypracovaný pre účely predaja zálohu ako i listiny, od ktorých odvodzuje v súdnom konaní výšku škody. Ak žalobkyňa v odvolaní tvrdí, že začiatok plynutia premĺčacej doby nastal až v máji 2015, uvedené podľa jeho názoru nepodložila žiadnymi dôkazmi a zároveň takto formulované tvrdenie obchádza zákonné ustanovenia o premĺčaní. V súvislosti so vznesením námietky premĺčania v rozpore s dobrými mravmi poukázal na rozhodnutie NS ČR ako aj odbornú literatúru, v zmysle ktorých musí ísť o okolnosti takej intenzity, aby bol dôvodný taký významný zásah do princípu právnej istoty, akým je odopretie práva uplatniť námietku premĺčania. Mal za to, že bežný výkon záložného práva nie je možné podriaďiť pod zásah takej intenzity, ktorý by mohol odôvodňovať uplatnenie kategórie posudzovania s dobrými mravmi. Vo vzťahu k porušeniu práva na spravodlivý proces uviedol, že postup súdu, ktorý prvotne vyhodnotil námietku premĺčania, vychádzal z návrhu žalovaných, nejednalo sa o svojvôľu a tento postup bol v súlade so zásadou hospodárnosti konania, s princípom voľného hodnotenia dôkazov a princípom formálnej pravdy sporového konania. K údajnej škode sa vyjadril tak, že namieta naplnenie ktoréhokoľvek znaku škody, keď žalobkyňa nepredložila žiaden dôkaz, z ktorého by bolo možné dovodiť porušenie právnej povinnosti ani dôkaz o tom, že v prípade iného znaleckého ohodnotenia by bola bývala nehnuteľnosť predaná za vyššiu sumu ako bola dosiahnutá v dražbe. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

5. Žalovaný 2/ sa k odvolaniu žalobkyne vyjadril podaním zo dňa 22.11.2017. Postup súdu prvej inštancie pri nevykonaní dôkazu - výsluchu žalobkyne považoval za dôvodný, keď zo súdneho spisu bolo zrejmé, že uplynula subjektívna lehota na podanie žaloby, t.j. táto skutočnosť bola preukázaná priamymi dôkazmi. Uviedol, že žalobkyňa mala možnosť vyjadriť sa k vzneseným námietkam premĺčania už v podaných listinných vyjadreniach či prostredníctvom právneho zástupcu na pojednávaní. Námietku žalobkyne, že súd prvej inštancie neskúmal rozpor vznesených námietok premĺčania s dobrými mravmi považoval za absurdnú, keď nemal žiadnu vedomosť o šikanóznom správaní voči žalobkyňi, ktoré žalobkyňa ani neupresnila. Nesúhlasil s argumentáciou žalobkyne, že súd prvej inštancie sa ani len nesnažil skúmať moment rozhodujúci pre počiatok plynutia subjektívnej premĺčacej doby. Zdôraznil, že v súdnom konaní bolo preukázané, kedy došlo k začiatku plynutia premĺčacej doby s poukazom na súdnu judikatúru, v zmysle ktorej sa poškodený dozvie o škode vtedy, keď má údaje, ktoré mu umožňujú podať žalobu o náhradu škody na súde. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil.

6. Žalovaný 3/ sa k odvolaniu žalobkyne vyjadril podaním zo dňa 21.11.2017, v ktorom navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

7. Žalobkyňa reagovala na vyjadrenie žalovaného 1/ a v podaní zo dňa 22.12.2017 uviedla, že netvrdila ani neviaže moment začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby na zaobstaranie si dôkazov, ale výlučne na to, kedy sa dozvedela o osobách škodcov a o výške škody v takej miere, že mohla vyčísliť škodu a podať žalobu na súd. Ohľadom tvrdenia o obchádzaní zákona a posúvaní zákonom stanovenej premlčacej doby konštatovala, že subjektívna premlčacia doba nemôže nikdy trvať dlhšie než premlčacia doba objektívna, pričom poškodený nemôže subjektívnu premlčaciu dobu posúvať, keď táto začína plynúť od momentu, kedy sa poškodený skutočne, subjektívne a preukázateľne dozvie o osobách škodcov a o škode. Vo vzťahu k argumentácii žalovaného 1/ o rozpore vznesenej námietky v rozpore s dobrými mravmi uviedla, že nešlo o bežný výkon záložného práva, keďže žalovaný 1/ dojednal minimálne podanie niekoľkonásobne nižšie než bola hodnota nehnuteľnosti, o čom musel mať preukázateľne vedomosť a v kombinácii s následným uplatnením „práv“ v konaní sp.zn. 39C/48/2014 možno jeho konanie vyhodnotiť ako v rozpore s dobrými mravmi. Poukázala na to, že jej právo na spravodlivý proces nebolo porušené tým, že súd nevyhovel žalobe, ale tým, že súd nevykonal výsluch žalobcu k otázke subjektívneho premlčania. Nesúhlasil s tvrdením žalovaného 1/, že neboli predložené dôkazy, z ktorých by bolo možné vyvodiť porušenie povinnosti žalovaným 1/, nakoľko v žalobe sú tieto dôkazy označené a žalovaný 1/ dojednával minimálne podanie v dražbe, pričom musel mať vedomosť o hodnote dražených nehnuteľností. V súvislosti s tvrdenou absenciou vzniku škody a kauzálneho nexu poukázal na judikatúru, v zmysle ktorej škoda sa rovná rozdielu hodnoty nehnuteľnosti v čase dražby a ceny, za ktorú boli nehnuteľnosti vydražené.

8. K vyjadreniu žalovaného 2/ a 3/ žalobkyňa uviedla, že názor súdu musí byť riadne odôvodnený a musí byť vykonané dokazovanie, pričom za riadne odôvodnenie nemožno považovať zmätočné a nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, v ktorom súd navyše uvádza hneď štyri hypotetické momenty, kedy malo dôjsť k subjektívnemu premlčaniu. Podľa jej názoru neobstojí ani argumentácia o koncentrácii konania, keďže spor bol začatý pred účinnosťou C.s.p. Vznesenie námietky premlčania považovala za rozpornú s dobrými mravmi vo vzťahu ku všetkým žalovaným. Zopakovala svoju argumentáciu v súvislosti so začiatkom plynutia subjektívnej premlčacej doby. Uviedla, že nedisponuje informáciami, ktoré by nasvedčovali pomeru konajúcej sudkyne k veci alebo účastníkom konania, resp. ich zástupcom, avšak od počiatku konania a rozhodovania súdu prvej inštancie sú v konaní zásadné pochybnosti o nestrannosti súdu ako základnej náležitosti súdu ako takého, čo možno vyvodiť najmä z porušenia radu zásad pri rozhodovaní o oslobodení od súdneho poplatku.

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu a medziach dôvodov odvolania ( § 379, § 380 ods. 1 a 378 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), bez nariadenia odvolacieho pojednávania ( § 385 ods. 1 C.s.p.), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nariadenie pojednávania si nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je podané dôvodne.

10. Odvolací súd, prihliadajúc na obsah súdneho spisu a z neho vyplývajúci skutkový stav, nezistiac v postupe súdu prvej inštancie žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok ( § 380 ods.2 C.s.p.), dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne (387 ods. 1 C.s.p.).

11. K doplneniu dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie a v záujme dôsledného vyporiadania sa s odvolacími námietkami odvolací súd udáva nasledovné.

12. V prejednávanej veci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 19.11.2015 sa žalobkyňa domáhala, aby súd uložil žalovaným 1/, 2/ a 3/ povinnosť zaplatiť jej spoločne a nerozdielne sumu 606 600,02 eur spolu s úrokom z omeškania titulom náhrady škody. Uplatňovaný nárok vychádzal z tvrdeného porušenia právnych povinností pri výkone dobrovoľnej dražby vychádzajúcej z úverových zmlúv v celkovej výške 10 000 000 Sk zabezpečených záložným právom k nehnuteľnostiam. Žalobkyňa v žalobe argumentovala, že žalovaný 1/ konal úmyselne proti dobrým mravom, porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť, povinnosť banky konať s odbornou starostlivosťou a konal v rozpore s účelom zákona o dobrovoľných dražbách najmä tým, že zvolil pre žalobkyňu najnevýhodnejší spôsob výkonu záložného práva a zároveň so žalovaným 2/ v zmluve o vykonaní dražby, resp. opakovanej dražby dojednal najnižšie podanie vychádzajúc z ceny nehnuteľností 307 000 eur majúc vedomosť o tom, že hodnota nehnuteľností sa pohybuje v rozmedzí od 800 000 až 900 000 eur. Žalovaný 2/ sa mal dopustiť konania v rozpore s dobrými mravmi a porušenia prevenčnej

povinnosti, najmä porušenia povinnosti stanovenej v § 12 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách, keď nezabezpečil ohodnotenie nehnuteľností v súlade s ich trhovou hodnotou v danom čase a uzatvoril so žalovaným 1/ zmluvu o vykonaní dražby, resp. opakovanej dražby, vychádzajúc z hodnoty nehnuteľností 307 000 eur, majúc vedomosť o tom, že hodnota nehnuteľností sa pohybuje v rozmedzí od 800 000 až 900 000 eur. Ďalej argumentovala tým, že žalovaný 3/ konal úmyselne proti dobrým mravom a porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť a najmä povinnosti znalca stanovenej v § 16 ods. 2 písm. b) a d) zákona o znalcoch, keď vypracoval znalecký posudok ohodnocujúci nehnuteľnosť tak, že ich hodnotu ocenil na niekoľkonásobne nižšiu.

13. Odvolací súd ako prvoradé konštatuje, že v prejednávanej veci súd prvej inštancie postupoval v konaní a pri rozhodovaní (aj) s použitím ustanovení Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016. O odvolaní žalobkyne rozhodoval odvolací súd po nadobudnutí účinnosti zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

14. Podľa § 470 ods. 1 C.s.p. ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

15. Podľa § 470 ods. 2 C.s.p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

16. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej ( § 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

17. Podľa § 106 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

18. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

19. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

20. Podľa § 424 Občianskeho zákonníka za škodu zodpovedá aj ten, kto ju spôsobil úmyselným konaním proti dobrým mravom.

21. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie postupoval správne, keď v súlade so zásadou hospodárnosti konania prednostne vyhodnocoval námietku premlčania vznesenú žalovanými 1/, 2/ a 3/.

22. „Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Uplatnenie námietky premlčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premlčané právo nemôže priznať. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať u súdu svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má totiž za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka). Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci

súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom na to, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov“ (z uznesenia Najvyššieho súdu SR zo 17. februára 2011, sp. zn. 5 Cdo 265/2009).

23. V súvislosti s námietkou žalobkyne, že súd prvej inštancie nevykonal navrhovaný dôkazný prostriedok - výsluch žalobkyne ku skutočnostiam rozhodujúcim pre posúdenie počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, odvolací súd poukazuje v prvom rade na povinnosti sporových strán, a to povinnosť tvrdenia a povinnosť dôkazu. „Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Tak napríklad v konaní o zaplatenie dlhu z určitej zmluvy má žalobca (veriteľ) povinnosť bremeno tvrdenia v tom, že so žalovaným (dlžníkom) uzavrel zmluvu, že na jej základe poskytol žalovanému určité plnenie a že žalovaný za toto plnenie neposkytol riadne a včas dohodnutú náhradu (odplatu). Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti; žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno preukázať uzavretie zmluvy a poskytnutie plnenia podľa nej. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu. Žalovaný (dlžník) nie je procesným subjektom, ktorého by sa vyššie spomenuté procesné povinnosti netýkali; pokiaľ sa chce v konaní úspešne brániť, musí tvrdiť, že za poskytnuté plnenie zaplatil a na svoje tvrdenie musí označiť dôkazy. Teória v tejto súvislosti hovorí o tzv. presúvaní dôkazného bremena. Ide tu o rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkov konania v závislosti na aktuálnom stave (priebehu) konania a na tom, ako právna norma vymedzuje práva a povinnosti účastníkov hmotnoprávneho vzťahu.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22. 9. 2010, sp. zn. 3 M Cdo 6/2010). V zmysle uvedeného, ak teda žalovaní 1/, 2/ a 3/ vzniesli námietku premlčania, ktorú riadne vymedzili po právnej aj skutkovej stránke, presunulo sa bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno v súvislosti so začiatkom plynutia premlčacej doby na žalobkyňu. V priebehu celého prvoinštančného konania žalobkyňa neuviedla jediné tvrdenie o tom, kedy sa mala dozvedieť o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá a už vôbec neuviedla skutkové okolnosti, za ktorých k tomu malo dôjsť. Naopak, v konaní sa bránila tým, že je na žalovaných, aby preukázali uvedenú skutočnosť; takáto argumentácia však neobstoí a je v rozpore so zásadou kontradiktórnosti konania. Žalovaní si svoju povinnosť splnili, keď tvrdili, že nárok je premlčaný a uviedli aj začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby a v tejto súvislosti aj preukazovali tvrdenú skutočnosť. Ak žalobkyňa popierala uvedené tvrdenia, v rámci procesnej obrany mala uviesť vlastné skutkové tvrdenia ohľadom začiatku plynutia premlčacej doby a následne ich aj preukázať. Je potrebné poukázať aj na to, že žalobkyňa prvýkrát uviedla začiatok plynutia premlčacej doby až v podanom odvolaní (máj 2015), opätovne však bez zásadných skutkových tvrdení odôvodňujúcich uvedené časové označenie. Za danej situácie potom nemožno považovať postup súdu prvej inštancie za nesprávny, ak nevykonal navrhovaný dôkaz, a to s poukazom na ust. § 195 ods. 1 C.s.p., v zmysle ktorého súd môže na návrh nariadiť výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak; ustanovenie § 150 ods. 2 tým nie je dotknuté. Ak žalobkyňa netvrdila žiadne skutočnosti v súvislosti s tým, kedy a akým spôsobom sa dozvedela o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, súd prvej inštancie nebol povinný vykonať navrhovaný dôkaz, keďže sa ním nemali preukázať žiadne tvrdenia sporovej strany, pričom dokazovanie môže smerovať iba vo vzťahu k tvrdeným skutočnostiam. Neobstoí ani aplikácia § 150 ods. 2 C.s.p., v zmysle ktorého na zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností môže súd strany požiadať o ďalšie skutkové tvrdenia, keďže žiadne skutkové tvrdenia v konaní neboli predložené. Súd prvej inštancie tak pri vyhodnotení námietky premlčania správne vychádzal z tvrdených a v konaní preukázaných skutočností, ktoré mal k dispozícii a vyhodnotil z nich vyplývajúce všetky možnosti stanovenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku žalobkyňou. V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že nie je prípustné, aby za danej situácie, bez akýchkoľvek skutkových tvrdení, bola súdu prvej inštancie pri jeho procesnom postupe vytýkaná absencia „snahy“ skúmať, kedy skutočne nastal moment rozhodujúci pre počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby, čím by sa nahrádzala procesná pasivita žalobkyne. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. tak v konaní nebol naplnený.

24. Pokiaľ ide o námietku rozporu vznesených námietok premlčania s dobrými mravmi, odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.4.2011 sp. zn. II. ÚS 176/2011, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že „Podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky vo všeobecnosti nie je vylúčené, aby vznesenie námietky premlčania žalovaným mohlo byť považované

za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pretože výkon žiadneho práva nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. O takýto prípad však môže ísť iba výnimočne. V rozpore s dobrými mravmi môže byť však len taký výkon práva účastníkom v občianskom súdnom konaní, ktorý je výrazom zneužitia tohto práva na úkor druhého účastníka konania, pričom vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania môže o takýto prípad ísť len vtedy, ak druhý účastník konania márne uplynutie premlčacej doby nezavinil a voči nemu by za tejto situácie priznanie účinkov premlčania bolo neprimerane tvrdým postihom. Pre posúdenie tejto primeranosti je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu, najmä vziať do úvahy charakter uplatneného práva, jeho rozsah a dôvody, pre ktoré právo nebolo uplatnené pred uplynutím premlčacej doby.“ Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 23.9.2013 sp. zn. IV. ÚS 542/2013 tiež konštatoval, že „Uplatnenie námietky premlčania je vo všeobecnosti potrebné považovať za výkon práva v súlade s dobrými mravmi. Ak účastník konania, voči ktorému sa táto námietka uplatnila, chce vylúčiť účinky tejto námietky pre rozpor s dobrými mravmi, mal by v zásade tento rozpor v konaní uplatniť a tento rozpor aj náležite preukázať.“ Obdobný prípad posudzoval Ústavný súd SR aj v konaní, v ktorom rozhodol nálezom zo dňa 21. 11. 2017, sp. zn. III. ÚS 44/2017, kde dospel k záveru, že vznesenie námietky premlčania možno považovať pri márnom uplynutí objektívnej desaťročnej premlčacej doby podľa § 22 ods. 2 zákona č. 58/1969 Zb. v prípade zastavenia trestného stíhania po uplynutí uvedenej desaťročnej premlčacej doby za konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi. V prejednávanej veci je však potrebné konštatovať, že žalobkyňa neuviedla žiadne významné okolnosti, ktoré by odôvodňovali charakterizovať konanie žalovaných spočívajúce vo vznesení námietky premlčania ako rozporné s dobrými mravmi. Žalobkyňa tvrdila, že žalovaný 1/ pri uzatváraní zmluvy o vykonaní dražby vedel, že môže a napokon aj ukrátil žalobkyňu, keď akceptoval znalecký posudok na sumu 307 000 eur a dojednal najnižšie podanie na sumu 230 250 eur, hoci cena nehnuteľnosti bola podľa názoru žalobkyne 800 000 eur až 900 000 eur, porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť a nekonal s odbornou starostlivosťou a konal v rozpore s účelom zákona o dobrovoľných dražbách. Žalovaný 2/ podľa názoru žalobkyne nedbal o adekvátne ohodnotenie nehnuteľnosti, uzavrel so žalovaným 1/ zmluvu o vykonaní dražby a porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť a napokon žalovaný 3/ porušil povinnosti znalca pri vyhotovení znaleckého posudku a tiež porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť. Odvolací súd poukazuje zhodne so súdom prvej inštancie, že žalobkyňa počas dražobného procesu nikdy nenamietala cenu nehnuteľností stanovenú na základe znaleckého posudku, ktorý jej bol riadne doručený a zároveň sa nikdy nedomáhala určenia neplatnosti dražby. Uvedenú nečinnosť neodôvodnila žiadnymi významnými skutočnosťami okrem tých, že sa ocitla v nepriaznivej situácii, v rámci ktorej bola nútená aj s dvoma maloletými deťmi vystáť sa z domu a utrpela psychickú a zdravotnú ujmu, ktorú však dostatočným spôsobom nepreukázala. Konanie žalovaných v kontexte neodôvodnenej pasivity žalobkyne v dražobnom procese, v rámci ktorého nijakým spôsobom nesignalizovala akékoľvek porušenie ustanovení zákona o dobrovoľných dražbách, najmä v súvislosti so znaleckým posudkom, nemožno vyhodnotiť bez ďalšieho ako konanie proti dobrým mravom. Tiež nemožno zo žiadnych dôkazov vyvodiť, že žalovaní akýmkoľvek spôsobom bránili žalobkyňu v uplatňovaní jej práv, či už počas dražby, alebo po jej vykonaní, rovnako nemožno vyvodiť, že žalobkyňa nezavinila márne uplynutie premlčacej doby. Odvolací súd na okraj uvádza, že ani tvrdenie žalobkyne o porušení všeobecnej prevenčnej povinnosti žalovanými neobstojať, keď samotná žalobkyňa porušila všeobecnú prevenčnú povinnosť a nepočínala si tak, aby zabránila vzniku škody tým, že by v dražobnom procese podala námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby, prípadne žiadala o vyhotovenie znaleckého posudku iným znalcom alebo podala žalobu o neplatnosť dražby. Na základe uvedeného nemožno argumentácii žalobkyne ani v tomto ohľade priznať úspech.

25. Odvolací súd v súvislosti s tvrdeniami žalobkyne ohľadom vedomosti poškodeného o výške škody a o tom, kto ju spôsobil, konštatuje, že žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení k odvolaniu správne poukázal na to, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby nezávisí na tom, či a kedy si poškodený zaobstará dostatok dôkazov alebo kedy sa vytvorí pre neho priaznivejšia procesná situácia k tomu, aby skutkové okolnosti, o ktorých má vedomosť, mohol použiť v súdnom konaní. Žalobkyňa úplne nedôvodne poukazovala na skutkovú a právnu komplikovanosť prípadu, ktorá si v súvislosti s určením osôb zodpovedných za škodu a v súvislosti so stanovením výšky škody vyžadovala právnu aj ekonomickú analýzu, keď zároveň počas celého prvoinštančného konania (a ani v odvolacom konaní) neuviedla žiadne konkrétne skutkové okolnosti odôvodňujúce a preukazujúce začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie jej nároku na náhradu škody. Odvolací súd zhodne so záverom súdu prvej inštancie konštatuje, že na základe vykonaného dokazovania, t.j. zo zistených a preukázaných skutočností, je zrejmé, že žalobkyňa sa dozvedela o výške škody a o osobách, ktoré za ňu zodpovedajú najskôr 10.4.2012, kedy žalobkyňa prevzala znalecký posudok vyhotovený v dražbe a

najneskôr 4.4.2013, kedy došlo k vyprataniu nehnuteľností. Vo vzťahu k výške škody odvolací súd na okraj uvádza, že z argumentácie žalobkyne obsiahnutej v odvolaní nie je zrejmé, o akú komplikovanosť daného prípadu išlo a akú právnu a ekonomickú analýzu si stanovenie výšky škody vyžadovalo, keď táto sa od počiatku konania odvíjala od vývoja cien nehnuteľností verejne dostupnej na webovej stránke Národnej banky Slovenska. Odvolací súd uzatvára, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci.

26. Pokiaľ ide o námietku žalobkyne o neprípustnom prejudikovaní výsledku sporu v jej neprospech a poučenie žalovaných o práve vzniesť námietku premlčania v rozpore s manudukačnou povinnosťou súdu, odvolací súd poukazuje na obsah súdneho spisu, z ktorého vyplýva, že uznesenie, ktorým súd prvej inštancie nepriznal žalobkyni oslobodenie od súdnych poplatkov (a v ktorom o.i. uviedol, že ide o zrejmé bezúspešné uplatňovanie práva, keďže žaloba nebola uplatnená včas), bolo doručované iba právnenému zástupcovi žalobkyne. Ani jednému zo žalovaných nebolo uvedené uznesenie doručované, t.j. informácia v ňom uvedená sa nedostala do sféry ich dispozície, rovnako ani uznesenie Krajského súdu v Bratislave ako odvolacieho súdu, ktorým bolo prvoinštančné rozhodnutie zmenené tak, že žalobkyni sa priznalo oslobodenie od súdnych poplatkov. V tomto kontexte nemožno konštatovať neprípustné poučenie sporovej strany o možnosti vzniesť námietku premlčania ani porušenie rovnosti strán v spore. Na uvedenú námietku žalobkyne ako na námietku zaujatosti konajúceho sudcu odvolací súd neprihliadal v súlade s § 52 a 53 C.s.p., keď jednak neobsahovala náležitosti v zmysle § 52 ods. 2 C.s.p. a jednak sa týkala procesného postupu sudcu, resp. rozhodovacej činnosti sudcu.

27. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie (vrátane správneho výroku o trovách konania) podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. a v odvolacom konaní úspešným žalovaným 1/, 2/ a 3/ priznal proti neúspešnej žalobkyni plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 C.s.p.).

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).